

Kapitola 6

HODNOCENÍ

VÝSLEDKŮ

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

☞ Hodnocení žáků

Cílem hodnocení je **poskytnout žákovi (i jeho rodičům) zpětnou vazbu**, prostřednictvím níž jsou předávány informace o tom, jak danou problematiku žák zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, zda volí efektivní způsoby učení, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí, kde má rezervy. Současně by měl být žák hodnocením motivován k dalšímu učení. Součástí hodnocení by mělo být tedy i povzbuzení a konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Informace poskytované v rámci hodnocení jsou maximálně objektivní, postavené na dobře vytvořených hodnotících kritériích ve vztahu k předpokladům a možnostem žáka, jeho věku, ale i k sociálnímu kontextu, v němž hodnotíme. Hodnocení by se mělo soustředit na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení předem stanovených požadavků. Je však také srovnáváním s jinými, kdy se žák učí pracovat s tím, že je někým hodnocen, že ne vždy uspěl, že je někdo lepší.

Konkrétní zásady a pravidla pro hodnocení chování a průběhu a výsledků vzdělávání žáků jsou zakotvena ve **Školním řádu a Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků** platných pro příslušný školní rok.

Hodnocení žáků zařazených do programu vzdělávání mimořádně nadaných se v předmětech, v nichž jsou žáci integrováni do kolektivu třídy, řídí stejnými dokumenty jako hodnocení ostatních žáků školy. Hodnocení v předmětech se segregovanou formou vyučování se řídí pravidly, které jsou součástí přílohy tohoto programu – **Vzdělávacího programu pro mimořádně nadané žáky**.

ŠKOLNÍ ŘÁD

ŠŘ upravuje práva a povinnosti žáků, jejich zákonných zástupců i pedagogických pracovníků, dále organizaci vyučování a činností ve škole a z toho vyplývající požadavky na chování žáků.

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Dále jen „Pravidla“ stanovují zásady klasifikace, stupně hodnocení a klasifikace, povinnosti pedagogů při získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci, též vymezuje klasifikaci žáka a jeho celkové hodnocení. Řeší informování o prospěchu. Zabývá se klasifikací chování, pravidly pro udělování výchovných opatření, klasifikací v jednotlivých vyučovacích předmětech, a to dle jejich typu a zaměření. Řeší postup do vyššího ročníku a opakování ročníku. Stanovuje podmínky konání komisionálních zkoušek a klasifikaci žáka při přestupu.

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKA

K hodnocení žáků je užíváno **klasifikace v kombinaci se slovním hodnocením**. Používání obou typů hodnocení je vymezeno následovně:

Klasifikace

- klasifikaci užíváme ve všech ročnících, v prvním pololetí prvního ročníku je její využití plně v kompetenci třídního učitele
- užití klasifikace je závazné na vysvědčení za 1. a 2. pololetí školního roku, obdobně i na výpisu z vysvědčení a výpisu z třídního výkazu
- závazné je užití klasifikace v 1. a 3. čtvrtletí, učitelé hodnotí žáky prostřednictvím individuální zprávy rodičům na blanketu vypracovaném školou
- povinnost využití známkové stupnice mají pedagogové při hodnocení kontrolních (čtvrtletních prací) v českém jazyce a matematice

Slovní hodnocení

- je možné využít na vysvědčení pro hodnocení integrovaných žáků, o jeho zavedení žádají písemnou formou rodiče žáka
- formou pohlednice je využíváno ke vstupnímu hodnocení žáků v 1. čtvrtletí 1. ročníku
- je využíváno v kombinaci s klasifikací pro hodnocení jednotlivých výstupů ve vyučovacích předmětech
- je doplňkem čtvrtletního hodnocení žáků
- je možné na blanketu školy přiložit k vysvědčení

Úplně v kompetenci pedagogů zůstává využití dalších forem hodnocení, které však nejsou závazné, podobně je zcela dobrovolné využívání portfolií jako nástrojů hodnocení.

OBLASTI HODNOCENÍ

Oblasti hodnocení žáků vymezují situace, v nichž jsou žáci hodnoceni.

Žáky hodnotíme

- v rámci výuky
- o přestávkách
- na mimotřídních a mimoškolních akcích

U žáků hodnotíme

- úroveň naplnění výstupů jednotlivých předmětů, které směřují k naplňování klíčových kompetencí
- chování, kázeň
- úroveň ovládnutí znalostí a dovedností

- přístup k výuce (aktivitu, píli, ...)
- samostatnost ve vyučovacím procesu
- úroveň vzájemných vztahů se spolužáky, chování k pracovníkům školy
- dodržování školního řádu

Způsoby hodnocení

Stupně hodnocení a klasifikace

Při hodnocení výkonů žáka se učitel opírá především o dominantní kladné vlastnosti žákovy osobnosti. Pozitivní hodnocení a pochvala je nejen odměnou, ale i stimulem ke zvýšenému úsilí žáků. Při souhrnné klasifikaci učitel objektivně zhodnotí celkové výkony a klasifikuje žáka s ohledem na požadavky osnov podle platné klasifikační stupnice.

Slovní hodnocení

Používá se v souladu s pravidly pro hodnocení žáků, využívá kompletní hodnotící škálu možností objektivizace slovního hodnocení. Podobně jako klasifikace postihuje slovní hodnocení celkové ovládnutí učiva předepsaného osnovami, úroveň žákova myšlení a vyjadřování, též celkovou aplikaci vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští i píli a zájem o učení.

Stupně klasifikace na pololetních a výročních vysvědčeních

a) Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech se klasifikuje těmito stupni

1	výborný
2	chvalitebný
3	dobry
4	dostatečný
5	nedostatečný

b) Chování žáka se klasifikuje těmito stupni

1	velmi dobré
----------	--------------------

2	uspokojivé
3	neuspokojivé

c) Celkový prospěch žáka se hodnotí v 1. - 9. ročníku těmito stupni :

prospěl s vyznamenáním

prospěl

neprospěl

nehodnocen

Ve všech ročnících učitel při klasifikaci i při využití slovního hodnocení stále přihlíží k druhu a stupni nápravy poruchy, pokud má vliv na úroveň práce v jednotlivých předmětech. Místo kontrolních prací a diktátů, na jejichž výsledky má porucha vliv, volí individuální formy zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáků.

KRITÉRIA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Školní vzdělávací program stanovuje kritéria pro hodnocení žáků v následujících činnostech, které považujeme za nejvýznamnější pro naplňování výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů a klíčových kompetencí

- mluvení a naslouchání – mluvený projev
- psaní – písemný projev
- čtení – čtenářské dovednosti
- činnosti ve skupině – skupinovou práci
- pracovní a experimentální činnosti

Mluvený projev

- bohatost slovní zásoby
- adekvátnost volených výrazů přiměřených věku
- úroveň formulace myšlenky – její přesnost a výstižnost s přihlédnutím k věku
- plynulost projevu
- celková srozumitelnost projevu
- správná výslovnost

- spisovnost, popřípadě vhodnost volby jazykových prostředků
- tematická koherence
- schopnost reprodukce slyšeného/viděného
- adekvátnost využití mimojazykových komunikačních prostředků

Písemný projev

- s přihlédnutím k individuálním dispozicím – grafická úprava, úhlednost, komplexní úpravnost
- čitelnost, popřípadě využití technických pomůcek ke zlepšení čitelnosti
- přehlednost
- strukturovanost
- do 3. ročníku – tvarová správnost dle aktuální tvarové normy
- od 3. ročníku – přihlédnutí k individualizaci rukopisu

Čtenářské dovednosti

S přihlédnutím k věku a ovládnutí techniky hlasitého a tichého čtení

- úroveň čtení s porozuměním
- schopnost orientace v textu
- schopnost vyhledání a vystižení podstatných myšlenek textu
- schopnost převedení psaného slova v jinou formu vyjádření
- úroveň formulace vlastního názoru na základě přečteného (analyticko-syntetický přístup k informacím z textu)
- schopnost vnímat a posoudit ilustrace
- schopnost tvorby otázek k textu
- znalost obecně užívaných symbolů
- orientace v grafickém vyjádření i v prostoru
- úroveň zvládnutí dešifrování obrazných pojmenování
- zobecnění četbou získaných informací

Skupinová práce

- podíl na práci skupiny, přijetí role ve skupině
- vyjádření vlastního názoru
- navrhování názorů, nápadů a myšlenek
- dodržování předem daných pravidel skupiny
- komunikace ve skupině
- prezentace výsledků skupinové práce

Pracovní a experimentální dovednosti

- dodržování bezpečnosti práce, předcházení úrazům
- účinnost využití materiálu, vybavení a pomůcek
- přístup k práci a jejím výsledkům
- využití získaných teoretických znalostí a dovedností získaných v jednotlivých vyučovacích předmětech

☞ Autoevaluace školy

Autoevaluace – je součástí podkladů pro vnitřní hodnocení školy a výroční zprávu školy. Školní vzdělávací plán vymezuje pouze základní autoevaluační rámec.

Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči
- dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- srovnávací prověrky, dovednostní a znalostní testy
- hospitace

Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost (v průběhu celého škol. roku)
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátek škol. roku / pololetí školního roku)
- srovnávací prověrky (průběžně celý škol. rok)
- dotazníky na klima školy (1x za 2 roky)

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady